

6. Contacteczeem

Dermatologie

Rijnstate

Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!

Wat is contacteczeem?

Bij contacteczeem krijgt u uitslag op uw huid (eczeem) door contact met bepaalde stoffen. Er zijn twee soorten contacteczeem:

- Allergisch contacteczeem
- Irritatief contacteczeem

Soms komen deze twee soorten contacteczeem ook allebei tegelijk voor.

Allergisch contacteczeem

Bij allergisch contacteczeem is de oorzaak van het eczeem een 'allergische reactie' voor een bepaalde stof. U krijgt dit alleen als u door een eerder huidcontact met een bepaalde stof allergisch bent geworden voor die stof. Deze stof noemen we een 'allergeen'. Bent u eenmaal allergisch, dan is een klein beetje allergeen al genoeg om huidklachten te krijgen. Een contactallergie blijft u vaak levenslang houden.

Irritatief contacteczeem

Bij irritatief contacteczeem krijgt u eczeem door irritatie, bijvoorbeeld door contact met water, zeep, afwasmiddelen en dergelijke, door wrijven of door kou. Het gaat hier dus niet om een allergische reactie. Iedereen kan irritatief contacteczeem krijgen. Wel zal de irritatie bij de een eerder ontstaan dan bij de ander. Bij veel contact met water ontstaat het eczeem sneller en zal het ernstiger zijn.

Hoe krijgt u contacteczeem?

Allergisch contacteczeem

Als een allergeen in de huid komt, wordt het door het 'afweersysteem' herkend. Hierna wordt het afweersysteem actief en komt er een ontstekingsreactie in de huid. Als de huid al eerder is beschadigd, bijvoorbeeld door irritatie door een bepaalde stof, treedt eerder een allergie op. Of een bepaalde stof een contactallergie veroorzaakt en hoe snel dat gebeurt, hangt af van de eigenschappen van die stof en van de persoon. Voor sommige stoffen bent u al

na enkele weken allergisch. Met andere stoffen kunt u jaren achtereen zonder problemen in contact komen totdat u, zomaar opeens, allergisch wordt.

Irritatief contacteczeem

Van bepaalde stoffen (bijvoorbeeld zeep en water) kunt u irritatie op uw huid krijgen, waardoor het bovenste laagje van de huid beschadigt. De beschadiging is dan zo groot dat uw huid zich niet meer kan herstellen. U krijgt dan eczeem op uw huid.

Foto-allergisch contacteczeem

Soms ontstaat allergisch contacteczeem alleen wanneer het allergeen samen met licht op de huid komt. U krijgt dan een 'foto-allergisch contacteczeem'. U kunt dit bijvoorbeeld krijgen als u een zonnebrandcrème of een parfum gebruikt.

Hoe ziet contacteczeem eruit?

U ziet een rode huid met kleine bobbeltjes, blaasjes en schilfers. Soms lekken de blaasjes en wordt de huid nat. Uw huid jeukt. Bij een contacteczeem ziet u eczeemplekken op de plaats waar de stof in contact komt met de huid. Op die plaats is de reactie vaak het ergst. Soms krijgt u op de huid eromheen ook eczeem. Een allergisch contacteczeem kan zich zelfs naar andere lichaamsdelen uitbreiden, maar dit is zeldzaam. Een allergisch contacteczeem kan er op uw huid hetzelfde uitzien als een irritatief contacteczeem.

Is contacteczeem besmettelijk?

Nee, allergisch contacteczeem en irritatief contacteczeem zijn beide niet besmettelijk voor andere mensen.

Is contacteczeem erfelijk?

Nee, allergisch contacteczeem en irriterend contacteczeem zijn beide niet erfelijk. Mensen met een erfelijke aanleg voor eczeem, astma en/of hooikoorts, hebben wel iets meer kans dat zij contacteczeem krijgen of dat hun contacteczeem ernstiger is.

Van welke stoffen kunt u een contactallergie krijgen?

Het aantal stoffen dat een contactallergie kan veroorzaken is heel groot. De meest voorkomende 'contactallergenen' zitten in de Europese standaardreeks. De stoffen zijn:

- onedele metalen, zoals nikkel, chroom en kobalt, die onder andere te vinden zijn in goedkope sieraden, cement (metselaarseczeem) en leer;
- geurstoffen, zoals die gebruikt worden in parfums en de meeste toiletartikelen, maar ook in producten die in de industrie gebruikt worden, bijvoorbeeld om het lekker te laten ruiken op plaatsen waar een vieze geur hangt;
- conserveermiddelen, die in producten zitten die snel bederven, zoals cosmetica, toiletartikelen, handcrèmes en heel veel producten die in de industrie gebruikt worden;
- bestanddelen van rubber;
- lijmen;
- geneesmiddelen in crèmes en zalven;
- planten en bloemen (bijvoorbeeld chrysanten en alstroemeria);
- stoffen die in sommige beroepen gebruikt worden, zoals stoffen die in haarverf zitten en permanentvloeistoffen bij kappers (kapperseczeem).

Kunt u door uw werk contacteczeem krijgen?

Er zijn verschillende beroepen met een hoger risico om allergisch contacteczeem of irriterend contacteczeem te krijgen. De belangrijkste zijn:

- kappers
- schoonmakers
- verpleegkundigen en andere mensen die in de gezondheidszorg werken
- metaalbewerkers
- werknemers in de voedingsmiddelenindustrie
- Nat werk is de belangrijkste oorzaak van irriterend contacteczeem.

Hoe weet uw dermatoloog of u een allergisch of irriterend contacteczeem heeft?

De eczeemplekken bij een allergisch contacteczeem en bij een irriterend contacteczeem lijken soms erg op elkaar. Uw dermatoloog heeft informatie van u nodig en stelt u veel vragen. Deze vragen gaan bijvoorbeeld over:

- hoe lang u last heeft van het eczeem;
- waar de plekken ontstaan en hoe ze zich uitbreiden;
- wat de klachten uitlokt;
- of u de plekken heeft gekregen door uw werk of hobby's;
- of u geneesmiddelen gebruikt.

Door het antwoord op deze vragen schat uw dermatoloog in of verder onderzoek nodig is. Er bestaan geen testen om een irriterend contacteczeem aan te tonen. Dat komt omdat een irriterend contacteczeem geen allergie is.

Wat zijn plakproeven?

Uw dermatoloog kan testen op uw huid doen om vast te stellen voor welke stoffen u allergisch bent. De stoffen waarvoor u allergisch zou kunnen zijn, worden in kleine 'kamertjes' met pleisters op uw rug geplakt en 2 dagen later weer verwijderd. Op de 3e, de 4e (en soms ook op de 7e dag) wordt de reactie op uw huid bekeken. Bij foto-allergisch contacteczeem worden de testen (plakproeven) ook met licht uitgevoerd. Bijna altijd wordt getest met de

'Europese standaardreeks'. Dit is een reeks van stoffen die in Europa de meeste allergische reacties veroorzaken.

Daarnaast kunnen andere test-reeksen op uw huid geplakt worden. Ook stoffen die op het werk voorkomen, cosmetica, toiletartikelen en geneesmiddelen kunnen getest worden. Hiervoor worden deze stoffen soms eerst verdund. Een test is positief als de stof op de plek waar deze geplakt is eczeem veroorzaakt. Als een test positief is, dan bekijkt u dermatoloog samen met u of deze stof inderdaad de oorzaak is van het eczeem.

Welke behandelingen zijn er voor contacteczeem?

- Behandeling van het eczeem zelf met crèmes;
- Corticosteroiden (hormoonzalf);
- Tacrolimus of pimecrolimus;
- Behandeling van hardnekkig contacteczeem met UV lichttherapie;
- Bij uitgebreid en ernstig eczeem is soms een behandeling met corticosteroid-tabletten nodig om het eczeem tot rust te brengen.

Is contacteczeem te genezen of blijft u er altijd last van houden?

Van eczeem kunt u lang last hebben. Als u contact met stoffen waarvoor u allergisch bent vermijdt, kunnen de klachten minder worden of helemaal verdwijnen.

Wat kunt u zelf doen?

Wij adviseren u om de stof waarvoor u allergisch bent te vermijden. Van verschillende stoffen die allergie veroorzaken zijn aparte folders beschikbaar. In deze folders staat in welke producten deze stoffen voorkomen. U kunt deze folders aan uw arts vragen of downloaden via www.rijnstate.nl/folders. Soms staat op cosmetica en toiletartikelen bijvoorbeeld geschreven:

- hypo-allergeen;
- dermatologisch getest;
- PH-neutraal;
- huidvriendelijk;
- bevat alleen natuurzuivere producten.

Als een van deze teksten op een product staat betekent dit niet dat u van dit product geen eczeem kunt krijgen. Ook voor zo'n product kunt u allergisch zijn of een allergie krijgen.

Om irriterend contacteczeem te voorkomen kunt u:

- Verzorgende crèmes aanbrengen na het wassen van de handen en na ieder contact met water.
- Voor u vuil werk gaat doen, kan het nuttig zijn om de handen in te vetten, bijvoorbeeld met vaseline. Zo kunt u voorkomen dat u achteraf uw handen langdurig moet wassen.
- Als u contacteczeem aan uw handen heeft, is het nuttig de folder "Handeczeem" te lezen.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met onze polikliniek Dermatologie.

Telefoonnummers

Polikliniek Dermatologie Rijnstate Velp: 088 - 005 5170

Polikliniek Dermatologie Rijnstate Zevenaar: 088 - 005 9683

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de
regio Arnhem, Rheden
en De Liemers.

 @rijnstate

 facebook.com/rijnstate

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl